

CSENDŐRSÉGI LAPOK

Szerkeszti és kiadja a M. kir. Csendőrségi Zsebkönyv szerkesztő-bizottsága.

ELŐFIZETÉSI ÁRA: Félévre — — 6 korona.
Egy évre 12 korona. Negyedévre 3 korona.

Megjelen minden hó
1-én, 10-én és 20-án

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

A gazdagodási vágy és a szolgálat.

Irta: *Argus.*

A csendőrségi szolgálat, de minden más szolgálat is, ha az ember kötelességszerűen igyekszik teljesíteni a hivatását, egész embert kíván. Kétféle hivatást ellátni és mind a két helyen eleget tenni a hivatásbeli köteleknek, senki se képes. De ha mégis vállalkoznék valaki ilyenre azt szellemi és fizikai megerőltetés nélkül nem teheti hosszabb ideig.

Természetesen csak olyan szolgálatról és olyan ember-ről van itt szó, a mely szolgálatban való alkalmazás nem sine cura (gond nélküli hivatal) és a mely ember az állásbeli kötelei ellátását szigorúan vett kötelességnek tekinti nem pedig amolyan, mindenkor félbe hagyható vagy éppen szórakoztató időtöltésnek.

Sokszor halljuk azt az egyes emberektől, hogy *szerelek dolgozni, mert a munka szórakozást nyújt nekem.*

Csak hogy a helyzetet felismerő ember ezek közt is különbséget tud tenni.

Mert ugyebár nagy különbség van abban, ha valaki unalmában vagy éppen időtöltésből valami apró-cseprő babramunkával szórakozik, míg a másik ember éppen abban talál szórakozást, hogy a hivatásával járó munkáját, úgy könnyebb, mint nehezebb változataiban és mindaddig, míg arra az elvállalt kötelezettsége utalja, jókedvvel és kötelességszerűen teljesíti.

Ez utóbbiak közé lehet és kell is számítani azt a csendőregyént, a ki addig, míg csendőrségi szolgálatban áll, testtel lélekkel szolgálja a hivatását; a kit közbeeső mellékcéllok nem tántoríthatnak el a kötelessége teljesítésétől, hanem teljes odaadással szenteli magát a szolgálatának.

Azok a mellékcéllok, a melyek könnyen eltántoríthatják a csendőrt a kötelessége pontos teljesítésétől, esetleg szabálytalanságba, sőt bűnbe is sodorhatják, különfélék lehetnek s az egyes csendőrnél többféle alakban is felmerülhetnek.

Az itt említett mellékcéllok egyike pl. az e közlemény czimében megjelölt gazdagodási vágy is.

Senki sem tagadhatja, sőt mindannyian a legnagyobb készséggel elismerjük, hogy igen kellemes érzés az, ha

az ember egy olyan vagyon birtokosának mondhatja magát, a mely neki független életet biztosít.

Hogy ez mily összegű vagy értékű vagyonról mondható, ez megint attól függ, milyen igényű a vagyon birtokosa; mert nem annyira a vagyon nagysága illetve értéke, mint inkább a birtokos igénye döntő abban a kérdésben, vajjon az említett függetlenség biztosítva van-e vagy nincs.

Köztudomású dolog, hogy vagyonos, különösen olyan vagyonos ember, a kinek a birtokában levő, vagy a közeljövőben családi örökségképen kezeihez jutható vagyon az ő igényeinek megfelelő megélhetést és önállóságot biztosít, a csendőrségi szolgálatot nem keresi, a testületbe nem lép, mert ezzel a függetlenségét áldozná fel.

Ha azonban e természetes felfogás ellenére mégis akad olyan valaki, a ki a meglevő vagyonával nem törődve, csendőr lesz, az vagy nem ismeri a csendőrségi szolgálattal járó kötelességeket, esetleg különöz, vagy legvégső esetben olyan, e sorok írója által ismerttetett és a Csendőrségi Lapok e helyén már meg is említett Lukács Esvány-féle ember lehet, a ki irni-olvasni nem tudván csupán azért lett csendőr, hogy itt az irni-olvasás mesterségét elsajátítsa s a ki ehhez a céljához hiven ki is tartott addig, míg ezt a célját elérve — és az igazat elismerve jó csendőr is volt, — de mihelyt az itt töltött 10 év alatt megtanult annyit a mennyit az ő polgári állásához képest elegendőnek tartott és biztos tudatában lett annak, hogy ő az itt szerzett tudományával már Lukács István lett, azonnal kilépett a testületből és átvette a már kiskorúságában rámaradt vagyona kezelését.

A többiek, a kik itt vagyunk, vagy hosszabb ideig itt voltak, bizonyára vagyon nélkül állottunk, mikor idejöttünk, vagy ha volt is vagyonunk, kevésnek találtuk azt az óhajtott függetlenség és önállóság biztosításához és vagy azt hittük, hogy a csendőrségi szolgálat alatt vagyont szerezhettünk, vagy legalább az a remény kecsegtetett bennünket, hogy a meglevő vagyont gyarapíthatjuk.

És az igazat megvallva, olyan lehetőség ez mind a kettő, hogy nem lehet éppen teljesülhetetlennek mondani,

Hegedűt, harmonikát, tárogatót,

MAGYARORSZÁG LEGNAGYOBB HANGSZERGYARA

STOWASSER J.

és a többi hangszereket általánosan elismert legjobb gyártm. szállít.
os. és kir. udvari és hadsereg szállító, a Rákóczi-Tárogató feltalálója, Budapest, II., Láczhid-utca 5. — Gyára: Öntőház utca 3. — Régi hangszerek javítása, vétele és becsérelés. — Árjegyzék minden hangszerről külön küldeti.

sőt igen számos eset bizonyítja, hogy ez a reménye igen sok bajtársunknak sikerült is annyira, hogy a hosszabb szolgálat után kiérdemelt kisebb vagy nagyobb összegű nyugdíját szivar- és zsebpénznek tekintheti csupán.

Az a körülmény, hogy az ily szerencsés bajtársaink egyike vagy másika milyen uton-módon jutott ilyen előnyös vagyoni helyzetbe, hogy t. i. a zsugoriságig takarékos volt-e, nem várt örökségképen véletlenül kapta-e vagy úgynevezett jólnősülés folytán jutott hozzá, az itt nem jön szóba, hanem csupán arra akarok rámutatni, hogy ebbe az előnyös vagyoni helyzetbe jutottak, ebben az állapotukban már nem lehetnek többé azok az igazi, vérbeli csendőrök, a milyeneket a csendőrségi szolgálat megkíván.

Nincs szándékomban és jogomban a vagyonos osztályhoz tartozó csendőrök és altisztek egyéni értékét csökkenteni, szolgálati használhatóságuk jelentőségét a megérdemelnél lejjebb szállítani, mert magok az előfordult és a most is elég nagyszámban észlelhető esetek bizonyítják az e közlemény elején megemlített azt a tényt, hogy kétféle hivatást senki se képes kifogástalanul ellátni.

Már pedig a vagyongyűjtési szándék és a csendőrségi szolgálat olyan kétféle hivatást illetve kötelességet ró a csendőrré, a melyek egyike a másiknak kötelességszerű és eredményes teljesítését egyenesen kizárja.

A vagyongyűjtési szándékkal egyenlőnek tekinthetjük, itt a bármiféleképpen szerzett vagyon kezelését és annak gyarapítására való törekvést is.

Hogy pedig a kétféle hivatás közül rendesen a csendőrségi szolgálat lesz az a másik, a mely leginkább hátrányt szenved az egyik miatt. azt a következőkben lesznek bátor bővebben kifejteni.

Közismert dolog, hogy minden rendes ember, akár családos, akár legény az illető, arra törekszik, hogy öreg korára nyugalmas megélhetést biztosíthasson magának.

Az is tagadhatatlan, hogy a törvényszerű nyugdíj, az alantosabb állású állami vagy törvényhatósági alkalmazottaknál, de sőt magánvagyon nélkül a magasabb hivatali állásuaknál sem biztosíthatja ezt a nyugalmas élet után vágyódó öregkort eléggé.

Ebből pedig okszerűen következik, hogy már a szolgálat alatt lehetőleg arra törekszik mindenki, úgy a csendőraltisztt is, hogy ezt a nyugalmas megélhetést elősegítő magánvagyon, minél értékesebb mennyiségben megszerezhesse, vagy ha örökségképen, esetleg házasság útján hozzájutott, gyarapítható módon kezelhesse.

Maga a vagyongyűjtés azoknál, a kik nőtelenek, családtalanok vagy kisebb családjuk van és csupán takarékos életmód mellett elérhetik, dicséretes dolog és

a szolgálatra sem hátrányos addig, míg egy nagyobb összeget vagy értéket el nem ér; azoknál ellenben, a kik már kezdettől fogva spekulációkra, üzérkedésre alapítják a vagyongyűjtési szándékukat és reményüket az első pillanattól kezdve a szolgálat hátrányára teszik azt.

Megmondom azt is, hogy mi alapon állítom ezeket.

Ha az a bizonyos vagyoni érték, a mi az egyes altiszt vagy csendőr öreg korára remélt nyugalmas életmódot, a várható nyugdíjjal együtt biztosíthatja, már meg van szereve, az ember hosszú zaklatott szolgálat után szeretné is azt élvezni, tehát lehetőleg kiméli magát, ha még tovább is szolgál és észrevehetőleg kerüli a terhesebb szolgálatot; a veszélylyel járható szolgálatokban pedig, ha csak teheti, mással helyettesíti magát, vagy betegség színlelése folytán igyekszik az elől elmenekülni.

Ezek az itt felsorolt csalafintaságok magokban véte jelentékteleneknek látszanak ugyan és emberileg menthetők is, mert csupán takarékoság mellett egy nyugalmas öregkori életet biztosító vagyont szerezni oly hosszú idő alatt lehet a csendőrségnél, hogy akkor már — csendőri szempontból mérlegelve is a dolgot — megérdemel az az altiszt egy kis kiméletet imitt-amott s különösen nem lehet ezt rovására irni akkor, ha a helyette szolgálatot teljesítő bajtársát vagy alárendeltjét már szóbelileg úgy kioktatta, tanácsokkal úgy elátta, hogy az a szolgálatot a követelményeknek megfelelően el is végzi, hiba nem történik s kifogás senkit sem érhet.

A hiba azonban nem is épen ebben, illetve nemcsak épen ebben lehet, hanem abból származik, hogy az ilyen apró-cseprő kényelmeskedéseket, visszahuzódásokat az alárendelt is észreveszi és ha megvan benne a hajlandóság a szabálytalanságra, szolgálati mulasztásokra, hanyagságra, olykor-olykor, mikor tisztának találja a levegőt, nem tarthat az ellenőrzéstől, ki is használja; az ezekből bekövetkező kellemetlenségek tehát arra a kiméletre és közönyösségre vezethetők vissza, a mivel a megvagyonosodott, egészségét és életét féltő őrsparancsnok a szolgálat iránt viseltetik.

A csendőrségnél, meg talán másutt is, rossz példának nevezik ezt. Megfelelőbb előnevet nem is lehetne találni számára.

Még fokozottabb mértékben felmerülhet ez a szolgálat iránti közömbösség azoknál, a kik bármiképpen értékes ingatlannak jutottak birtokába, mert ezek, ha a saját kezelésükben igyekeznek azt megtartani, minden törekvésük arra irányul, hogy abban a községben levő örsön alkalmaztassanak, a hol az ingatlanuk van és ha ezt elnyerhetik, szerintük csak minden szabad idejüket, a valóságban azonban még a szolgálatra megszabott órák

Brilliáns, arany-ékszerek, ezüst használati és dísz tárgyak, órák, evőeszközök

Iparművészeti ujdonságok. Egyházi felszerelések, gyári árban
beszerezhetők (részletfizetésre is)

SÁRGA JÁNOS

Képes nagy árjegyzék ingyen és bérmentve.

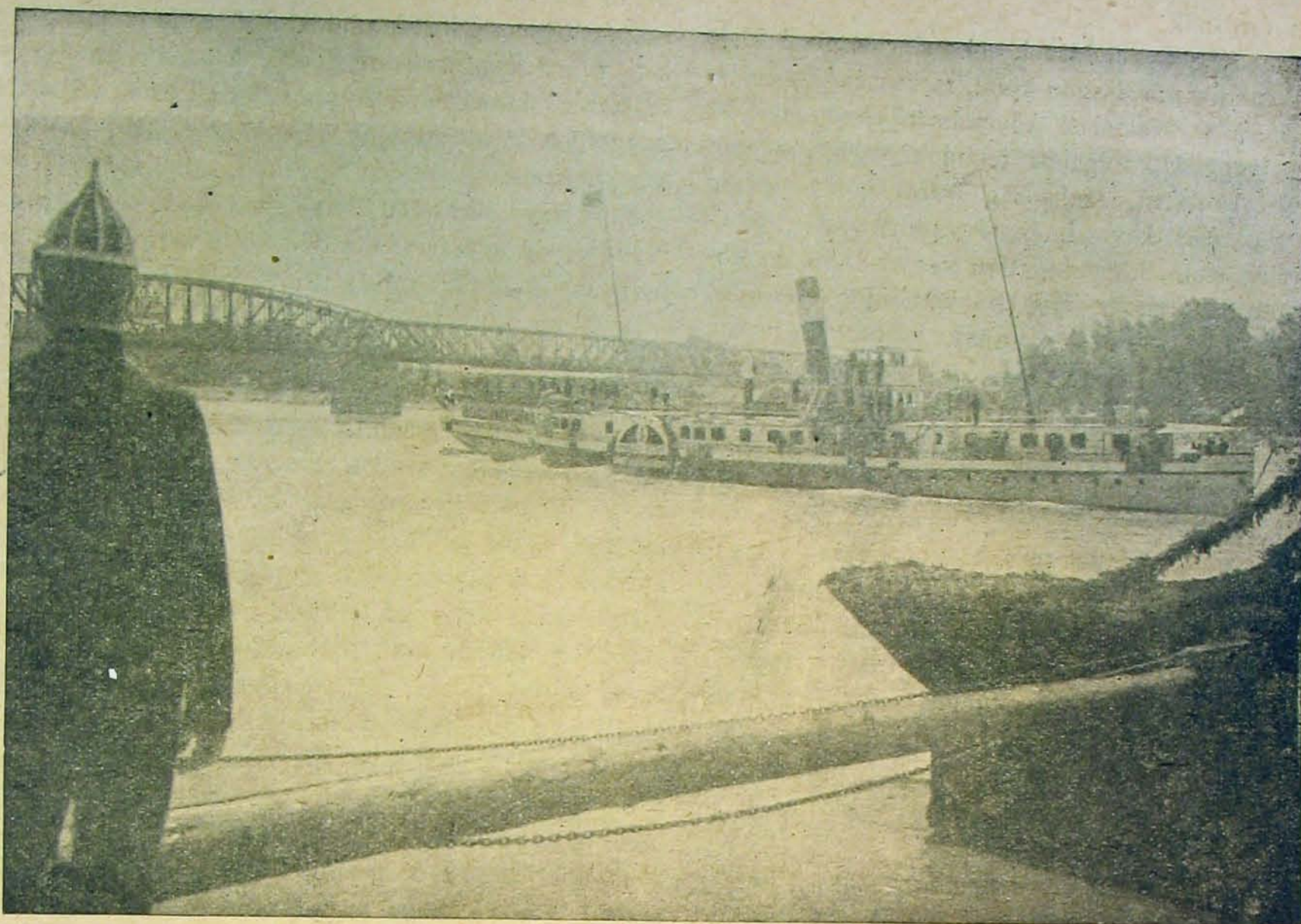
180. sz.

182. sz.

csász. és kir. udvari szállítónál,
Budapest, IV., Kilyó-tér 5. szám.

A királyi család megérkezése.

Ő Felségeik megszemlélnek a diszszázadot.

nagyrészt is ennek az ingatlanok gondozására, munkáltatására fordítják.

Minthogy pedig a csendőrnek soha sincs szabad ideje a tulajdonképeni szabadságon kívül, mert minden órája, minden percze a szolgálati követelményeknek megfelelően bel- vagy külszolgálati teendők végzésére van lefoglalva és beosztva, szabadság iránti igénye pedig szintén a szolgálat követelményei szerint van szabályozva: nyilvánvaló, hogy ingatlan vagyónak gondozására és munkáltatására igénybe vett időt tulajdonképen csak a szolgálattól és annak hátrányára vonja el, miközben nem veszi észre, vagy legalább is nem akarja észrevenni, hogy sem a szolgálatnak, sem a vagyona kezelésének nem felelhet meg egészen, hanem épen úgy megcsalja magát, mint a mily mérvben hátrányt okoz a szolgálatra.

Az ilyen csendőregyének további szolgálatának sohasem lehet a testület és a szolgálat érdekei előmozdítását célzó szándékot tulajdonítani, mert előttük csupán az az egyetlen cél lebeg, hogy a törvény szerinti nyugdíjaztatásukig az időt valamiképen kihuzzák, mert hogy testileg és szellemileg egészséges állapotban, csupán önkéntes elhatározásból, nem minden pillanatban kérheti az ember nyugállományba helyezését, az köztudomásu mindnyájunk előtt.

Nehogy pedig azt higgye valaki, hogy irigység vezeti tollamat e közlemény megírásánál, sietek kijelenteni, hogy minden ilyen feltevés csak tévedésen alapul.

Hiszen tudjuk azt mindannyian, hogy bármelyik testület, tehát a csendőrség is, csak úgy tarthatja fenn magát és a csendőr tekintélye csak abban az esetben nincs kitéve hanyatlásnak, ha a testület minden tagja megfelelő jólétben él; másokra, ajándékok elfogadására nem szorul s az erkölcsileg káros kísértések ellen ekként vértézve van.

Ennek a megfelelő jólétnek a biztosítása azonban nem terjedhet annyira, hogy miatta a szolgálati kötelesség teljesítése is elhanyagoltassék, hanem csak annyira, hogy megfelelő takarékoság és az örsön való czélszerű gazdálkodás mellett, mely utóbbival járó tevékenységet a családtagok vagy cselédek is elláthatják, a tisztességes megélhetést elősegítse és egy olyan összegű forgó vagy kamatozó tőkéhez juttassa az embert, hogy költségesebb események vagy rendkívüli bajok, csapások esetén, a melyeknél a felsőbbség által esetleg nyújtott segély sem elég, mindenki a saját emberségéből is tudjon magán segíteni.

Ha pedig valakinek a vagyoni állapota eme, a megfelelő jólétet biztosító átlagot annyira túlhaladja, hogy annak gondozása, kezelése, annak még fokozottabb mértékben való gyarapítása annyi idejét igénybe veszi,

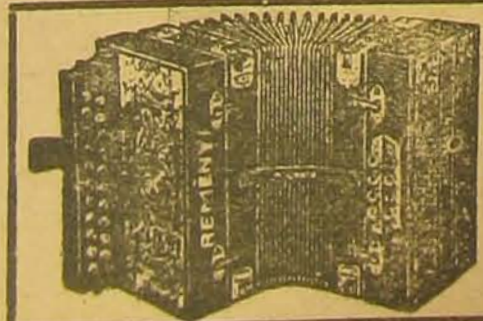
hogy az még a szolgálat elhanyagolására is vezethet, akkor mások kezelése alá kell adni az ingatlant, takarékpénztárban kell kamatoztatni a készpénzt, vagy le kell vonni a konzekvenciát és a saját kezelés illetve üzletszerű kereskedés folytán származó szolgálati hányagságok következményeképp felmerülhető kellemetlenségeknek elejét veendő, meg kell válni a testülettől.

Mert vagy birtokos, illetve kereskedő az ember, vagy csendőr, de egyszerre mind a kettő nem lehet a nélkül, hogy egyik foglalkozását, illetve hivatását a másik rovására el ne hanyagolná.

Különben is, ha valaki olyan vagyoni helyzetbe jutott, vagy olyan üzleti érzékkel rendelkezik, a melylyel magával is tud pozíciót teremteni magának, vesztegnek tekinthet minden percet, a mit a csendőrségi szolgálatban tölt, nemcsak magára nézve, hanem az államra nézve is, mert egyfelől a szolgálatát sem láthatja el a kötelességének megfelelően, másfelől vagyoni illetve üzleti szempontból sem rendelkezhetvén magával szabadon, terveit nem fejtheti ki kellő intenzivitással. S így a mit nyerni remélhet a nyugellátás elnyerhetése révén, többszörösen elvesztheti azt gazdasági téren.

Igy gondolkozott ama bizonyos őrmester is, valamikor réges-régen, a ki pár héttel az aratás előtt, nagynénje hirtelen elhalálása folytán 50,000 forint értékű készpénz és ingatlan vagyonhoz jutván, miután nem volt tisztában azzal, hogy a Csendőrségi szervezeti utasítás 37. §. II. pont 2. alpontja szerinti azt a rendelkezést, hogy ha olyan családi viszonyok forognak fenn, melyek a csendőrségtől való elbocsátás tekintetében méltánylást érdemelnek, a csendőrlegénység (csendőr vagy altiszt) azonnal leszerelendő, a különös figyelmet érdemlő vagyoni állapot változása esetén is alkalmazni lehet; arra pedig, hogy az aratási, cseplési s más gazdasági munkára 2—3 hónapi szabadságot kaphasson, kilátása nem lehetett, hogy mielőbbi leszereltetését elérhesse, csendőrkerületi parancsnoka szemléje napján, a helyett, hogy azt kötelességszerűen beárta volna, korcsmába ment és midőn a szemlélő előljárója erről mit sem tudva, kerestette és hazahívatta, azt izente vissza bortól és zenétől már felhevült állapotában, hogy most mulató kedve van, egyelőre nem jön haza.

Mindenesetre súlyos fegyelemsértés volt ez, s mégis a kerületi parancsnok ur, midőn az örsbeli csendőröktől megtudta az örökösödést, ennek és az italos állapotnak tudta be a fegyelmetlenséget és nem akarván régi kedvelt altisztjének kellemetlen emlékeket okozni, minélfogva az előnyösen megváltozott vagyoni állapotnak a honvédelmi miniszter urhoz történt bejelentése után, az onnan nyert rendelkezésnek megfelelően mindjárt táviratilag utasította a szárnyparancsnokságot, hogy

HEGEDŰ

remek felszereléssel
50—60—80 korona

a legjobb minőségben az egész országban, elismert elsőrangú magyar hangszertelepen

REMÉNYI MIHÁLY

Minden hangszerrel külön árjegyzék bérendő.

HARMONIKA

50—60—80—100 korona
finomabb 2 soros 60—80—100 K

a m. kir. Zeneakadémia
szállítójánál szerezhető be

GRAMOPHON

150—180—200—300 K
legfin. azéi óraműszerkezettel

Budapesten, Király u 58. és 60.

Ő Felségeik a diszszázad parancsnokának jelentését fogadják.

Ő Felségeik a népünnepélyen gyermekeikkel, Ottó főherceg trónörökössel és Adelheid főhercegnővel.

X. örmester megváltozott vagyoni viszonyai folytán csendőrségi szolgálatra alkalmatlanná válván, azonnal leszerelendő és szabadságolandó.

És csak a szárny székhelyén való találkozásnál mosta meg a fejét a leszerelés alatt álló örmesternek azért, hogy nem volt meg benne a kötelességszerű bizalom az előjárója iránt s meggondolatlanul kitette magát a reá nézve csak szégyent hozható s esetleg súlyos büntetéssel járható bűnvádi eljárásnak, a melynek során, ha elbocsátását elérte volna is, szabadságvesztés büntetésének letöltése teljesen megakadályozta volna őt abban, hogy a szándékolt gazdasági munkálatokat maga végeztethesse azon a nyáron.

Tagadhatatlan, hogy ez az örmester helyesen ismerte fel magán, hogy ő a vagyonbajutás után már nem tudná többé a csendőrségi szolgálatát a kellő kötelességtudással végezni és helyesen gondolt arra is, hogy mindennap, a mit a csendőrségnél tölt, csak vagyoni kárt okozhat neki, csak épen a testületből való szabadulás módját nem tudta helyesen megválasztani.

De azért inkább megbocsátható volt neki ez a meggondolatlan tette, mint esetleg azoknak, a kik hasonló helyzetben lévén, a nélkül, hogy szabaddá tennék magokat a vagyonuk vagy üzletük kezelésére a minden pillanatban vagy a kötelezőjük lejártá idejében való leszereléssel, az eltöltött szolgálati idejük után remélt nyugilleték utáni sovárgástól vezettetve, inkább tovább szolgálnak itt és nagyon sokszor az előirt szolgálati időnek is a saját vagyoni előnyükre, üzérkedésre való felhasználása folytán, folyton a fegyelmi és bűnvádi felelősségre vonások Scillája és Charibdise között lavirozva, kiteszik magokat a tökéletesen el nem látható kétféle hivatás ezer gondjainak és az ezekből származható kellemetlenségeknek.

S mi készíti őket erre? Nem egyéb, mint a gazdagodási vágygyal járó kapzsiság és telhetetlenség!

Pedig csak egy kevés gondolkozással vagy számítással rájöhetnének, hogy a mi elvesztettnek látszik a réven, többszörösen megtérültnék remélhető a vámon.

És hát gondolkozni és számítani tudni, nem is olyan nehéz.

KÉPEINKHEZ.

A királyi pár a pozsonyi ünnepen.

Nyugat-Magyarország kilencz vármegyéje ünnepelte a Pozsony városában tartott s a magyaros aratási ünnepséggel is kapcsolatosá tett ünnepélyen királyunkat, s az ez alkalomból vele érkezett királyné Ő Felségét és Ottó főherceget Ő fenségét a trónörökösöt. Kilencz vármegye intelligentiája, valamint Sopron és Pozsony sz. kir. városok és környékeik lakossága várta ünnepi díszben a Felségeket és szünni nem akaró ovációkkal fogadták, amint a hajóból kiszállottak. Az ősi koronázó város már régen nem volt ily lélekemelő ünnepélynek színhelye. Az ünnepély tulajdonképen ajótékonyság cél-

jait szolgálta, amilyeneken már ismételtén volt alkalma a magyar népnek hódolatteljes szeretettel övezni Ő Felségeiket. Emelte az ünnepély jelentőségét különösen az a körülmény, hogy Ő Felsége ezuttal nemcsak a királyné Ő felségével jelent meg az ünnepélyen, hanem családja két tagját — a trónörökösöt és Adelháide főhercegnőt — is magával hozta.

Sokáig emlékezetes lesz ez az ünnepély a kilencz vármegyét képviselő lakosság előtt, mert azok a királyi szavak és kijelentések, amelyek a fogadtatásnál és az ünnepély közben elhangzottak és az a lélekemelő jelenéség, mikor Ő Felségeik együtt énekelték a magyar himnuszt a közönséggel, minden tekintetben meggyőzték a nemzetet arról a különben is közismert tényről, hogy koronás királyunk és Felséges családja mindenben együtt érez hű magyar népével és az igazi valóságában tudják értékelni azt a hódolatteljes tiszteletet és ragaszkodást, a mellyel a magyar nemzet őket minden alkalommal fogadja.

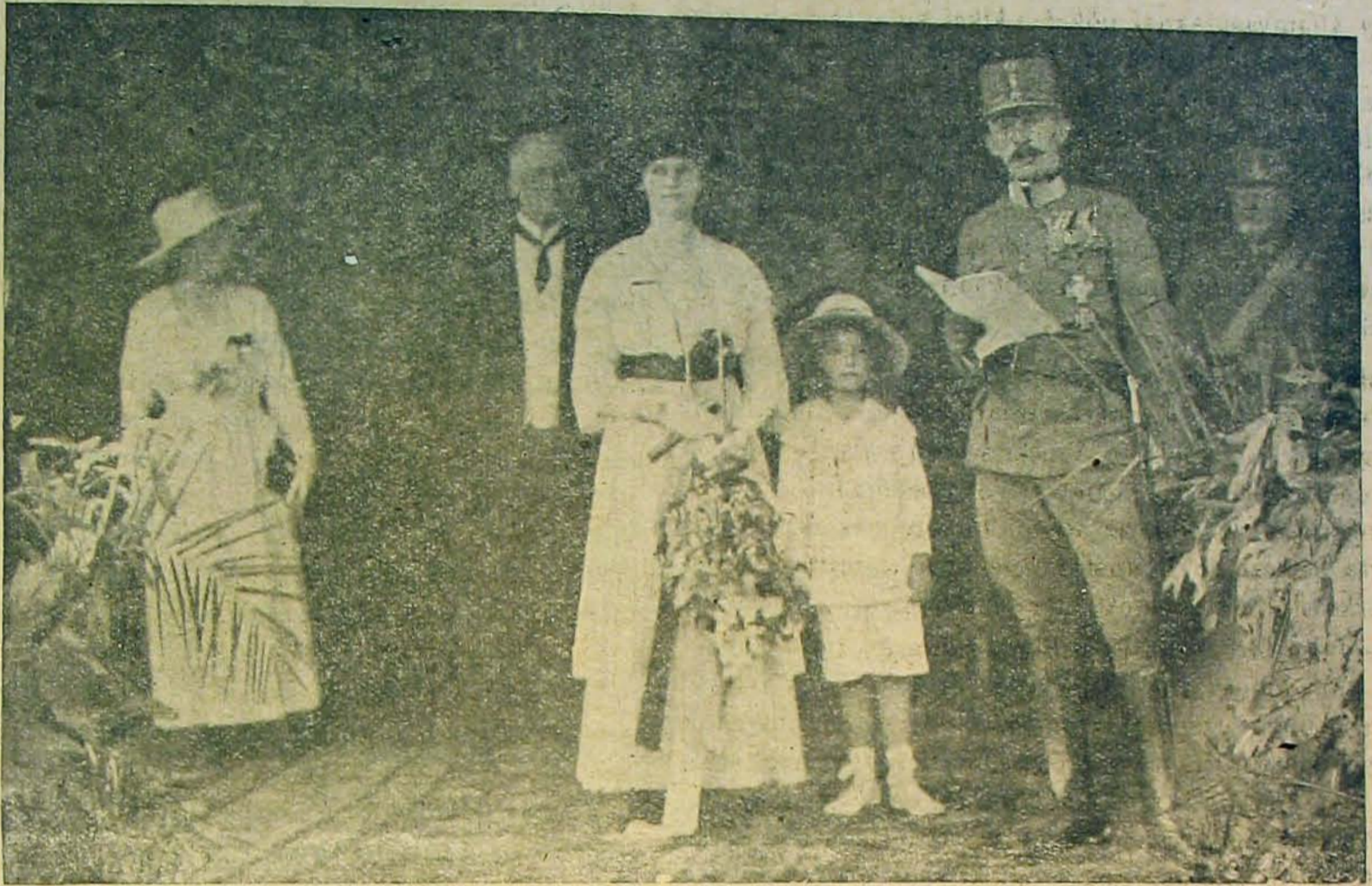
Hasábos tudósítást írhatnánk a lélekemelő ünnepély egyes mozzanatairól s egész albumot tölthetnénk meg az ott felvett képekkel, de már az a nébány kép is, amelyet ez alkalomból közreadunk, élénken illusztrálja a fogadtatás és az ünneplés fényét és annak bensőséges melegségét olvasóink előtt.

HIREK.

Adományok. Ujabban a következő adományok folytak be hozzánk: a létesítendő csendőrségi internátus javára a balatonboglári őrstől 10 K; a vak katonák javára Sárossy Béla és Gálfy István vasuti pénztárnokok a bikszádi őrs útján 30 K, a naszádosi ifjuság gyűjtése 20 K, Kiss Pál csendőr örmester Csenta 100 K, nagybecskereki őrs gyűjtése 23 K 10 fillér. A befolyt adományokat rendeltetési helyére juttattuk.

VII. hadikölcsön eredménye a csendőrségnél. A 10950/eln. K-1918 számú honvédelmi miniszteri rendelet szerint a m. kir. csendőrségnél a VII. hadikölcsönre eszközölt jegyzések eredménye a következő: az I. számú csendőrkerületnél 94,250 K, a II-nál 123,050 K, a III-nál 112,650 K, a IV-nél 298,900 K, az V-nél 266,900 K, a VI-nál 232,750 K, a VII-nél 180,150 és VIII-nál 88,400 összesen 1.397,050 K. Ezen eredmény igazolja azt, hogy a csendőrség havidíjasai és legénysége állampolgári és hazafias kötelességük tudatában pénzügyi téren is teljesítették a haza iránti kötelességüket, hogy ezáltal a háború mielőbbi győzedelmes befejezését elősegítsék. Remélhetőleg a most folyamatban levő VIII. hadikölcsön jegyzése is a kívánt sikerrel fog járni.

Dicsérő elismerés. A cs. és kir. XIX. hadtestparancsnokság Papp Lajos VIII. számú csendőrkerületbeli 2 oszt. örmesternek a táborig csendőr portyázó osztagánál Albániában rendkívüli kötelesség-hűséggel és teljes odaadással teljesített csendőrségi szolgálataiért, dicsérő elismerését nyilvánította.

Ő Felsége válaszol az üdvözlő beszédekre a koronázódombbon levő diszsátorban.

Ő Felsége a palotaőrségre kivonult honvédosapat felett szemlét tart.

KÜLÖNFÉLÉK.

Női vasúti kalauzok. Ausztriában már régebb ideje alkalmaznak az államvasutaknál nőket, a kiket kalauzoknak használtak fel a személyvonatoknál. Most a Máv-nál is meg akarják próbálkozni a nőkalauzokkal és több üzletvezetőségnek megengedték már, hogy nőket jegyvizsgálóként alkalmazzanak. Csakis fedhetetlen előéletű, 18 évnél nem fiatalabb, négy középiskolát végzett nők alkalmazhatók kalauzi minőségben. Mindenesetre különös, hogy a nőktől négy középiskolát követelnek, holott a férfikalauzok között alig akad ilyen kvalifikációval bíró.

Kivégeztek egy párisi szerkesztőt. Duval főszerkesztőt, a kit az ellenséggel való egyetértés miatt már ötször állítottak hadbíróóság elé, a napokban Vincennesben kivégezték. A „Journal de Peuple” írja: Malvy volt belügyminiszter, a kinek pöre most kezdődik az állami törvényszék előtt, tanuként akarta beidézni a Bonnet Rouge ügye miatt kivégzett Duval szerkesztőt. Ezzel most már elkésett.

Duval a harmadik halottja a Bonnet Rouge című lapnak. Az első a tulajdonosa volt, Almereyda, a ki néhány nappal az elfogatása után a fogságban meghalt, máig is titokzatos körülmények között. Utána Bolo basa következett. Duval ellen az volt a vád, hogy Marx mannheimi bankár útján a németektől egy millió frankot kapott arra a célra, hogy a háború ellen izgasson. A Bonnet Rouge elleni pör tulajdonképpen csak függeléke két másik, még folyamatban lévő pörnek, amelynek vádlottjai már jóval kiemelkedőbb emberek. Az egyik Caillaux, a másik Malvy, a volt belügyminiszter. Caillaux és Malvy a háború elején a Bonnet Rouge útján is sürgette a békét, de később, mikor a lap gyanús lett, szakítottak vele. Clémenceau mégis pört indított ellenük, de úgy látszik, addig még se mér ítéletet hozatni ellenük, a míg halálos ítéletekkel nem bizonyította, hogy az egykori társaik bűnösök. Clémenceau különben is előszeretettel kezdi a kisebb embereken, mert aki végzett Bolón, Duvalon, a meghalt Almereydán túl már Leymariet, Malvy volt irodaigazgatóját is elítéltette két évi fogházra.

Szökött katonák tolvajbandája. A temesvári detektívek elfogták a Józsefvárosban egy négy tagból álló tolvajbandát, a melynek tagjairól megállapították, hogy szökött katonák. Többezer korona készpénzt és számos üres pénztárczát találtak a társaságnál. Minden egyes tagja a társaságnak hamisított katonai igazolványokkal volt felszerelve. Valamennyit átadták a katonai hatóságoknak.

Robbanás egy francia fegyverraktárban. A franciaországi Castresben levő fegyvertárban egy bomba és robbanóanyag-raktárban több robbanás történt. Az első robbanás után elrendelték a város kiürítését. Ennek az intézkedésnek köszönhető, hogy az áldozatok száma, noha pontosan még nem ismeretes, de valószínűen csekély volt. A kár jelentékeny és a pusztulás kiterjed tíz kilométernyi körzetben. A löporraktárban eddig nem történt robbanás.

A vetőmagvak zsákjainak visszaadása. Rendelet volt eddig arra nézve, hogy a gazdák számára kiutalt vetőmagvak zsákjait legkésőbb 8 nap után be kellett szolgáltatni a zsákbizottsághoz. „Az Üzlet” értesülése szerint a gazdákra nézve igen előnyösen intézkedik legközelebb a földművelésügyi miniszter a most kiosztott vetőmag-zsákok dolgában, a mennyiben a

250,000 kiosztott vetőmagzsákokat a visszaszolgáltatás kötelezettsége alól kivette.

Oroszországi hadifoglyainkról. Oroszországban levő hadifoglyaink hozzátartozóinak segélyező szövetsége küldöttséggel tisztelgett a hadügyminiszternél, hogy átnyújtsa neki a legutóbb tartott nagygyűlés határozatait. Báró Stöger-Steiner hadügyminiszter közölte a küldöttséggel, hogy európai Oroszországból eddig jóval több mint másfél millió hadifogoly tért vissza. A többi legnagyobb részét Szibériában van, a honnan rendszeres hazaszállításuk a mostani zavaros viszonyok között lehetetlen. A hadügyminisztériumnak nagy bizottsága tartózkodik Oroszországban, hogy a hadifoglyoknak pénzbeli segítséget nyújtson és hogy a lehető leggyorsabban hazaszállítsa őket. Ezt a bizottságot az orosz kormány a legteljesebb mértékben támogatja. A miniszter továbbá kijelentette, hogy a hadifogságból önként visszatértek panaszai tekintetében szabályozás történt. Minden visszatértnak meg kell kapnia teljes illetményét. Rendszerint minden ember nyolczheti szabadságot kap. Kivételeket tesznek esetleges arató-századokkal.

Szerkesztői üzenetek.

A szerkesztőség a szolgálattal kapcsolatos kérdésekre és névtelen levelekre nem válaszol, kéziratot vissza nem ad, levélben pedig csak igen kivételes oly esetekben válaszol ha a válasz, kényességénél fogva, nyilvánosan meg nem adható. Kérjük ennél fogva olvasóinkat, hogy leveleikkel bélyeget ne küldjenek.

B. J. nyug. járásörmester. A megfelelő összegű háborús segély, az illetők nyugdíjának kifizetésére hivatott m. kir. adóhivatalnál kiutalványoztatott. Ez iránt tehát az illetékes adóhivatalnál kell érdeklődni.

Lomnicz 44. Igen.

18 S. Amennyiben hadiilletékben (hadipótdíj, haditápváltság) részesülnek a háborús segély nem illetékes.

Prokossy. Ilyen vagy hasonló rendeletről nem tudunk.

1885. A pótszárny útján igényelhető csizma, illetve csizmanyagon felül czipőt a mai viszonyok között nem szerezhet be.

V. A. 145. 1. Az újonnan rendszeresítendő működési pótdíjnál csupán a csendőrségi szolgálati évek jönnek tekintetbe. 2. A ma érvényben álló rendelkezések szerint nős egyének nem vétetnek fel a csendőrséghez, kivéve ha mint, 1912. év után nyugdíjazott csendőrök előbbi tényleges csendőrségi szolgálatuk alatt kötöttek házasságot. 3. Az újrafelvétel az előbb viselt rendfokozathoz mért zsold és szolgálati pótdíj mellett történik.

D. J. Csombord. Családi pótlékban részesülő családtag, tán ruhabeszerzési segélytöbblet címén a családi pótlék egy évi összege illetékes.

Kárpáti vész. Míg a veszendőbe ment anyakönyvek-közigazgatási uton nem pótolhatók, azokból hiteles kivonatok sem szerezhetők be. Egyébként forduljon az illetékes alispáni hivatalhoz.

Fenyves. IV. Károly; a trónralépés előtt használt utónevek most már sem hivatalosan sem a magánvonatkozásban nem használhatók.

S. J. Ürmény. Igen.

HIVATALOS RÉSZ.

SZEMÉLYI ÜGYEK.

Legfelsőbb elhatározások.

Ö császári és apostoli királyi Felsége legkegyelme-

sebben elrendelni és adományozni méltóztatott:

Bencze Bálint, III. számú csendőrkerületbeli ezredesnek, a saját kérelmére megejtett felülvizsgálat eredménye alapján, mint «rokkantnak, mindennemű népfölkelési szolgálatra is alkalmatlan»-nak, a nyugállományba való helyezését és ez alkalomból a hosszas csendőrségi szolgálati ideje alatt teljesített kitünő szolgálatai elismeréseül a vezérőrnagyi czimet és jelleget díjmentesen, valamint a Ferencz József-rend hadidiszitményes tisztikeresztjét;

továbbá adományozni méltóztatott:

a háború idején teljesített kitünő szolgálataik elismeréseül:

a *Ferencz-József-rend lovag-keresztjét a hadi díszitménnyel:*

Polster Kálmán, III. számú csendőrkerületbeli alezredesnek;

a *3. osztályu katonai érdemkeresztet a hadi-diszitménnyel:*

ugyanazon alkalomból:

Ziegler Emil alezredesnek, a m. kir. belügyminiszterium csendőrségi osztálya vezetőjének;

elrendelni méltóztatott, hogy

ugyan ezen alkalomból:

a *legfelsőbb dicsérő elismerés tudtul adassék:*

a következő alezredeseknek:

Wachsmann Vilmosnak, a III.,

Szij Gézának, a VI. számú csendőrkerületnél;

a következő őrnagyoknak:

felsőőri Cseresznyés Emilnek, az I.,

verbói Szluha Imrének, a VI.,

Mántó Józsefnek, az I.,

Schill Ferencznek, a III. számú csendőrkerületnél;

a következő századosoknak:

Kneusel-Herdliczka Arnoldnak, a II.,

Forgách Elemérnek, a VIII.,

Boros Lajosnak, a VI.,

Földvárszky Pálnak és

Löcherer Andornak, a IV.,

Dalmy Józsefnek, a VIII.,

patakfalvi Ferenczy Sándornak, a VII.,

Takácsy Dezsőnek, a VIII.,

Hódossy Károlynak, a III. számú csendőrkerületnél:

a következő főhadnagyoknak:

Vetter Ferencznek, a III.,

Danielovics Zsigmondnak, az I. és

Egry Lászlónak, a VI. számú csendőrkerületnél;

adományozni méltóztatott:

ugyan ezen alkalomból:

a *koronás arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján:*

Hajnal Aladár főhadnagy számvivőnek, a II. számú csendőrkerületnél.

az *arany érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján:*

Biczó György hadnagy-számvivőnek, a III., és

Kovács László hadnagy-számvivőnek az I. számú csendőrkerületnél;

a *koronás ezüst érdemkeresztet, a vitézségi érem szalagján:*

az ellenség előtt teljesített különösen kötelességű szolgálataik elismeréseül:

Berán András 2. osztályu őrmesternek, a III.,

Molnár Balázs alőrmesternek, a II.,

Kálócai András alőrmesternek, a II.,

Gaal Gábor,

Halai Imre alőrmesternek, a IV.,

Pap Miklós,

Györgydeák Gábor alőrmesternek, az V. számú csendőrkerületben:

különleges alkalmazásban teljesített, különösen kötelességű szolgálataik elismeréseül:

Horvát István III. 2. osztályu őrmesternek, az V.,

Tkalecz Lőrincz alőrmesternek, a II.,

Kiss László Sámuel II.,

Dorogi Márton,

Holló József,

Szivári Pál alőrmesternek, a III.,

Glasel Benjamin,

Dvoncs József,

Bartos Mihály,

Drazsó György,

Miklósi Gyula,

Domin Matyás alőrmestereknek, az V.,

Mandits Imre 1. osztályu őrmesternek,

Stevlik József,

Paraj Ágoston. 2. osztályu őrmesternek, a VIII.,

Janó Ferencz alőrmesternek, a II.,

Gálik Pál,

Káprár Flóris alőrmesternek, a VIII. számú csendőrkerületben;

megengedni méltóztatott, hogy elfogadhassák és viselhessék:

a porosz királyi 2. oszt. vaskerestet:

kerecszegi és adorjáni gróf Csáky Zsigmond csendőr-
ezredes és

pujoni Pataky Károly II. számú csendőrkerületben;
elrendelni méltóztatott:

tordai Sándor László, IV. számú csendőrkerületbeli
ezredesnek, a megejtett felülvizsgálat alapján mint
«rokkant, mindennemű népfölkelési szolgálatra is alkal-
matlan»-nak, nyugállományba való helyezését.

A nyugállományba helyezés napja 1918. július
hó 1.

Választott lakhelye: Letenye.

Adományoztatott:

a hadrakelt seregnél:

Ő császári és apostoli királyi Felsége által erre fel-
hatalmazott parancsnokság által:

az ellenség előtt tanúsított vitéz magatartása elisme-
réseül:

a 2. osztályú ezüst vitézségi érem:

Czipán Kulcsár Sándor 2. osztályú őrmestereknek, a II,
Derecskei János, 2. oszt. őrmesternek, a IV. számú
csendőrkerületben.

Kineveztetett:

csendőr törzsőrmesterré:

1918. évi május hó 1-ével:

Simokov István, 1. oszt. őrmester, a III.,

1918. évi június 1-ével:

Cs. Szabó Ferencz 1. o. őrmester, a VI. sz. csendőr-
kerület állományában;

csendőr járásőrmesterré:

1918. évi április hó 1-ével:

Cselovszky János 1. osztályú őrmester, a IV. számú
csendőrkerület állományában.

Ideiglenes nyugállományban meghagyatott:

1918. évi április hó 1-ével:

Irsai Gyula VII. számú csendőrkerületbeli ideiglenes
nyugállományú járásőrmester, a megejtett újbóli felül-

vizsgálat alapján, mint «rokkant, népfölkelési fegyveres
szolgálatra is alkalmatlan.»

Választott lakhelye: Magyarköblös.

Ideiglenes nyugállományba helyeztetett:

1918. évi július hó 1-ével:

Lázár Kálmán VIII. számú csendőrkerületbeli járás-
őrmester a megejtett felülvizsgálat alapján, mint «rok-
kant, népfölkelési fegyveres szolgálatra is alkalmatlan.»

Választott lakhelye: Körösbánya.

Okiratilag megdicsértettek:

A m. kir. III. számú csendőrkerületi parancsnokság
által:

Katona Mihály, Mezei Mihály, Kiss József V. és
Bella Kálmán alőrmesterek, a budapesti Ganz és Társa
Dambius gép-, kecsi- és hajógyár részvénytársaság,
kárára mintegy 30—40.000 korona kárértékben elkövetett
gépszij, aczél és szerszámlopás tetteinek fáradságot
nem ismerő buzgalommal és ésszerűen vezetett nyomozás
során történt kiderítéseéit;

a. m. kir. VIII. számú csendőrkerületi parancsnokság
által:

Szántó Tivadar 2. oszt. őrmester, őrsparancsnoki
minőségben általában, de különösen a háború idején
sokszor nehéz viszonyok között kifejtett eredményes
tevékenységeért, alárendeltjének helyes és célirányos
vezetése és neveléseért;

Józsa György és Pintér Lajos 2. oszt. őrmesterek
hosszabb csendőrségi szolgálati idejük alatt a közbiz-
tonsági szolgálatban kifejtett igen eredményes tevé-
kenységükért, alárendeltjeiknek helyes és célirányos
vezetése és neveléseért nemkülömben kifogástalan maga-
viseletükért.

Nyilvánosan megdicsértettek:

a. m. kir. VIII. számú csendőrkerületi parancsnokság
által:

Kánya János 2. oszt. őrmester hosszas csendőrségi
szolgálati ideje alatt a közbiztonsági szolgálatban kifejtett

Magyar Köztisztviselők és Állami Alkalmazottak Takarékpénztára

Köztisztviselői kölcsönök
törlesztésre.

Előlegek értékpapírokra.

Családi házak és telepek
létesítése.

részvénytársaság

Budapest, VII., Rákóczi-ut 76. sz.

— Telefon 153—44. szám. —

Alaptőke 2.000,000 korona.

Kölcsönök lakbérletiltás
ellenében.

Külföldi pénznemek vé-
tele és eladása.

Sorsjegyeknek részletre és
készpénzért való eladása.

Elfogadunk betéteket takarékpénztári könyvecskére. 1. Oly
takarékbetétek után, melyeket hat hónapi felmondási idő
lekötése mellett helyeznek el intézetünkönél, 6% (hat) betéti
kamatot fizetünk. (A tőkekamatadó levonásával.) 2. Oly takarékb-
betét után, melynél a betevő az 1. pontban jelzett felmondási
időt ki nem kóti, 5 1/2% (öt és fél) betéti kamatot fizetünk.
(A tőkekamatadó levonásával.)

Előlegot nyújtunk értékpapírokra, sorsjegyekre, vidéki inté-
zetek részvényeire.
Személyi kölcsönöket folyósítunk kezesség mellett vagy jel-
zálogos biztosíték ellenében, jutányos kamattétel mellett.
Utalványok, intézvények és chequék beszedését elvállaljuk
igen mérsékelt költségek felszámításával.
Veszünk és eladunk értékpapírokat, idegen pénzeket.

eredményes tevékenységeért, alárendeltjeinek helyes és célirányos vezetése és neveléseért, nemkülömben örsének kifogástalan állapotban tartásáért.

Előléptettek:

1. oszt. őrmesterré:

1918. évi július hó 1-ével:

Zsuga Sándor 2. oszt. őrmester, a VIII.,

2. oszt. őrmesterré:

Tarkányi András, Katona Mihály, Balla Sándor alőrmesterek, a VIII.;

alőrmesterré:

1918. évi június hó 21-ével:

Németh Antal I. csendőr es

1918. évi július hó 1-ével:

Pál János I. csendőr, a VI.,

1918. évi július hó 8-ával:

Mészáros János I., vezető, az V. számú csendőrkerületben.

Lovaglási jutalomdíjban részesítettek:

a m. kir. VIII. számú csendőrkerület állományában:

Albucz Péter 1 oszt. őrmester 10 drb., Mátyás Albert 2. oszt. őrmester 8 drb., Lakatos József alőrmester 7. drb., Durgó Gábor járásőrmester, Barna Imre alőrmester 3—3 drb., Vadász Mihály 1. oszt. őrmester, Farkas István 2. oszt. őrmester, Herezeg János és Manaszi József alőrmesterek 2—2 drb. 10 koronás aranyból álló lovaglási jutalomdíjban részesítettek.

Névváltoztatások.

Belügyminiszteri engedély alapján:

a m. kir. IV. számú csendőrkerületben:

Lipták Mihály, 2. osztályu őrmester, vezetéknevét «Lászlófi»-ra változtatta.

Házasságot kötöttek:

a m. kir. I. számú csendőrkerületben:

Baji Ferencz 2. oszt. őrmester, Szabó Rózával, 1918 június 22-én, Désen;

Péter Lőrincz II., 2. oszt. őrmester, Száva Erzsébettel, 1918 június 16-án, Szilágysomlyón;

Gál János 2. oszt. őrmester, Száva Katalinnal, 1918 június 16-án, Szilágysomlyón;

Romos János alőrmester, Turi Terézzel, 1918 május 12-én, Marosludason;

a m. kir. IV. sz. csendőrkerületben:

Rádi Géza alőrmester, Oláh Piroskával, 1918 június 13-án, Baktán;

Csáthi Lajos 2. oszt. őrmester, Kronfeld Rózával, 1918 június 9-én, Gagybátorban;

Cs. Szabó Mihály alőrmester, Tokár Juliannával, 1918 jun. 16-án, Sátoraljaujhelyben;

Zán Miklós 1. oszt. őrmester, Pák Annával, 1918 június 3-án, Alsókaraszlón;

Kelemen Boldizsár alőrmester, Gál Erzsébettel, 1918 június 20-án, Kisczigándon;

a m. kir. V. számú csendőrkerületben:

Bulej Vincze alőrmester, Gemeiner Jolánnal, 1918 június 11-én, Maglódon;

Csidei János alőrmester, Horváth Ilonával, 1918 május 2-án, Csilizradványban;

Schultz Ferencz alőrmester, Bukovinszky Zsófia Emiliával, 1918 május 14-én, Nagyfödemesen;

a m. kir. VI. számú csendőrkerületben:

Varga Sándor alőrmester, Gerecsér Jolánnal, 1918 június 20-án, Nagymóriczhidán;

a m. kir. VIII. számú csendőrkerületben:

Buzási Sándor alőrmester, Kapronczai Juliannával, 1918 június 8-án, Tiszacsegén;

Szombati János 1. oszt. őrmester, János Erzsébettel, 1918 május 20-án, Budapesten;

Kovács Péter alőrmester, Bihari Erzsébettel, 1918 június 15-én, Nyirmihálydiban;

Veres Balázs alőrmester, Zsidó Rozáliával, 1918 jun. 22-én Fönlakon.

SZÁNTÓ JÓZSEF

19 éve szállit kerékpárt, beszélő-gépet, varrógépet, karbid-lámpát asztalra, karbid-gummikat és felszereléseket az egész ország csendőrségének. Ellsmerő leveleim ezerszámba vannak. — Pontos czim;

SZEGED, VÁROSI BÉRPALOTA.

VÁRNAY L. SZEGED

csendőrségi nyomtatványok és felszerelési cikkek teljes raktára.

Gyalogsági tisztikard, borkardkötő, kardbojt, sapka a legjobb kivitelben kapható.